

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

VŨ THỊ LAN PHƯỢNG

**ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG SẢN XUẤT VÀ
ẢNH HƯỞNG CỦA LÀNG NGHỀ SẢN XUẤT MIẾN
ĐẾN MÔI TRƯỜNG TẠI XÃ GIỚI PHIÊN
THÀNH PHỐ YÊN BÁI - TỈNH YÊN BÁI**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

THÁI NGUYÊN - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

VŨ THỊ LAN PHƯỢNG

**ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG SẢN XUẤT VÀ
ẢNH HƯỞNG CỦA LÀNG NGHỀ SẢN XUẤT MIẾN
ĐẾN MÔI TRƯỜNG TẠI XÃ GIỚI PHIÊN
THÀNH PHỐ YÊN BÁI - TỈNH YÊN BÁI**

**Chuyên ngành: Khoa học Môi trường
Mã số: 60 44 03 01**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. Phan Thị Thu Hằng

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Bản luận văn tốt nghiệp này là công trình nghiên cứu thực sự của cá nhân tôi, được thực hiện trên cơ sở nghiên cứu lý thuyết, nghiên cứu khảo sát và phân tích từ thực tiễn dưới sự hướng dẫn khoa học của **TS. Phan Thị Thu Hằng**

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa hề được sử dụng bảo vệ một học vị nào. Phân trích dẫn tài liệu tham khảo đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Yên Bái, ngày.....tháng.....năm 2015

Người cam đoan

Vũ Thị Lan Phượng

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian học tập và thực hiện đề tài, tôi đã được sự giúp đỡ nhiệt tình và sự đóng góp quý báu của nhiều cá nhân và tập thể, đã tạo điều kiện cho tôi hoàn thành bản luận văn này.

Trước hết tôi xin chân thành cảm ơn tới Trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên, Khoa đào tạo sau đại học, Khoa Tài nguyên và Môi trường, tập thể các thầy cô giáo trong và ngoài Khoa đã tạo điều kiện, giúp đỡ tôi hoàn thành quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn và bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới **TS. Phan Thị Thu Hằng** đã hết lòng tận tâm hướng dẫn và giúp đỡ động viên tôi hoàn thành tốt đề tài của mình.

Cuối cùng tôi xin cảm ơn gia đình, cơ quan, đồng nghiệp và bạn bè đã động viên và cổ vũ tôi trong suốt quá trình học tập.

Do thời gian có hạn, lại là bước đầu làm quen với phương pháp nghiên cứu nên không tránh khỏi những thiếu sót. Tôi rất mong nhận được những kiến thức đóng góp của các thầy cô giáo cùng toàn thể các bạn để khóa luận này được hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Yên Bái, ngày.....tháng.....năm 2015

Tác giả luận văn

Vũ Thị Lan Phương

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU	vii
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ	ix
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu đề tài.....	2
3. Yêu cầu của đề tài	2
4. Ý nghĩa của đề tài.....	2
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Cơ sở lý luận	4
1.1.1. Khái niệm làng nghề	4
1.1.2. Đặc điểm chung của làng nghề	5
1.1.3. Phân loại và phân bố làng nghề	6
1.1.4. Vai trò của làng nghề trong sự phát triển kinh tế-xã hội	8
1.1.5. Mục tiêu phát triển làng nghề đến năm 2020 và định hướng đến năm 2030 ...	9
1.2. Một số kết quả nghiên cứu môi trường tại các làng nghề.....	10
1.2.1 Một số kết quả nghiên cứu môi trường làng nghề trên thế giới.....	10
1.2.1 Một số kết quả nghiên cứu môi trường làng nghề ở Việt Nam ...	12
1.3. Những vấn đề ô nhiễm môi trường làng nghề	16
1.3.1. Sức ép từ hoạt động của làng nghề	16
1.3.2. Những tác động đến môi trường của làng nghề chế biến lương thực thực phẩm.....	18
1.3.3. Ảnh hưởng của ô nhiễm môi trường làng nghề đến sức khỏe con người, kinh tế- xã hội	20

Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	22
2.1. Đối tượng và phạm vi, thời gian nghiên cứu	22
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu.....	22
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	22
2.2. Nội dung nghiên cứu	22
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	23
2.3.1. Phương pháp thu thập số liệu thứ cấp, phân tích, tổng hợp tài liệu	23
2.3.2. Phương pháp lấy mẫu và phân tích trong phòng thí nghiệm	23
2.3.3. Phương pháp phỏng vấn	26
2.3.4. Phương pháp xử lý số liệu.....	26
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	28
3.1. Điều kiện tự nhiên, tình hình kinh tế- xã hội của làng nghề xã Giới Phiên, thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái.....	28
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	28
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội	31
3.2. Thực trạng sản xuất tại làng nghề sản xuất miến xã Giới Phiên, thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái.....	37
3.2.1. Lịch sử phát triển làng nghề.....	37
3.2.2. Thực trạng sản xuất, chế biến và tiêu thụ sản phẩm của làng nghề xã Giới Phiên, thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái.....	37
3.2.3. Hiện trạng môi trường và các nguồn gây ô nhiễm từ sản xuất làng nghề.....	42
3.2.4. Thực trạng quản lý môi trường, ý thức bảo vệ môi trường của chính quyền và cộng đồng làng nghề.....	46
3.3. Đánh giá ảnh hưởng của hoạt động sản xuất làng nghề đến môi trường làng nghề xã Giới Phiên, thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái.....	49
3.3.1. Đánh giá ảnh hưởng của hoạt động làng nghề đến chất lượng môi trường	
<i>Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – ĐHTN</i> http://www.lrc.tnu.edu.vn	

trường nước của làng nghề xã Giới Phiên	49
3.3.2. Đánh giá ảnh hưởng của hoạt động làng nghề đến chất lượng môi trường đất của làng nghề xã Giới Phiên.....	56
3.3.3. Đánh giá ảnh hưởng của hoạt động làng nghề đến chất lượng môi trường không khí của làng nghề xã Giới Phiên	57
3.4. Một số tác động khác của hoạt động sản xuất làng nghề đến môi trường.....	59
3.4.1. Ô nhiễm tiếng ồn.....	59
3.4.2. Ảnh hưởng đến sức khỏe người lao động và người dân sinh sống quanh khu vực làng nghề	60
3.5. Thực trạng thu gom chất thải, nước thải của làng nghề.....	61
3.6. Đề xuất giải pháp giảm thiểu ô nhiễm và bảo vệ môi trường làng nghề .	62
3.6.1. Giải pháp chính sách	62
3.6.2. Giải pháp về kỹ thuật	63
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	65
1. Kết luận	65
2. Kiến nghị.....	66
TÀI LIỆU THAM KHẢO	67

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Kí hiệu viết tắt	Diễn giải đầy đủ nội dung
BTNMT	Bộ Tài nguyên Môi trường
BVMT	Bảo vệ môi trường
CBNSTP	Chế biến nông sản thực phẩm
CCN	Cụm công nghiệp
CNH	Công nghiệp hóa
CTR	Chất thải rắn
CN-TTCN	Công nghiệp - Tiểu thủ công nghiệp
DHMT	Duyên hải miền trung
ĐBCL	Đồng bằng Cửu Long
ĐBSH	Đồng bằng sông Hồng
HĐND	Hội đồng nhân dân
KT-XH	Kinh tế - Xã hội
KH	Kế hoạch
NN & PTNT	Nông nghiệp và phát triển nông thôn
ÔNMT	Ô nhiễm môi trường
QCCP	Quy chuẩn cho phép
QCVN	Quy chuẩn Việt Nam
TCCP	Tiêu chuẩn cho phép
TCVN	Tiêu chuẩn Việt Nam
VSATTP	Vệ sinh an toàn thực phẩm
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 1.1: Đặc trưng ô nhiễm từ sản xuất của một số loại hình làng nghề.....	17
Bảng 2.1: Vị trí lấy mẫu nước mặt.....	23
Bảng 2.2 Vị trí lấy mẫu nước ngầm.....	24
Bảng 2.3. Vị trí lấy mẫu đất.....	24
Bảng 2.4. Phương pháp phân tích của một số chỉ tiêu ô nhiễm.....	25
Bảng 3.1 : Biến động diện tích đất theo mục đích sử dụng xã Giới Phiên, thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái.....	29
Bảng 3.2: Giá trị sản xuất nông nghiệp 6 tháng đầu năm 2015 của xã Giới Phiên, thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái	32
Bảng 3.3: Kết quả sản xuất kinh doanh của xã Giới Phiên, thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái 3 năm 2013-2015.....	35
Bảng 3.4: Các công trình phúc lợi của xã Giới Phiên, thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái	36
Bảng 3.5: Cơ cấu lao động theo ngành của xã Giới Phiên năm 2015 ..	41
Bảng 3.6: Khối lượng nước thải trung bình mỗi ngày tại làng nghề xã Giới Phiên, thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái	43
Bảng 3.7: Khối lượng phân và nước tiêu của gia súc trong 1 ngày đêm.....	44
Bảng 3.8: Khối lượng rác thải rắn trung bình mỗi ngày tại làng nghề xã Giới Phiên, thành phố Yên Bái	45
Bảng 3.9: Kết quả phân tích mẫu nước mặt tại một số điểm tại làng nghề lần 1 - tháng 11/2014.....	49
Bảng 3.10: Kết quả phân tích mẫu nước mặt tại một số điểm tại làng nghề lần 2 - tháng 1/2015	50

Bảng 3.11: Kết quả phân tích mẫu nước ngầm tại một số điểm của làng nghề lần 1- tháng 11/2014.....	54
Bảng 3.12: Kết quả phân tích mẫu nước ngầm tại một số điểm của làng nghề lần 2- tháng 1/2015	55
Bảng 3.13: Kết quả phân tích mẫu đất lần 1 – tháng 11/2014.....	56
Bảng 3.14: Kết quả phân tích mẫu đất lần 2 – tháng 1/2015	57
Bảng 3.15: Đánh giá mức độ ảnh hưởng từ mùi của chất thải, nước thải qua thăm dò ý kiến người dân.....	59
Bảng 3.16: Các nguồn phát sinh và mức độ ảnh hưởng của nguồn gây tiếng ồn.....	59
Bảng 3.17: Một số bệnh tại làng nghề.....	61